

SUNU KAREKODU

3. ÜNİTE

ÜNİTE KAREKODU

TÜRKÇE KELİMELERİN OKUNUŞU

Ünite Konuları

3.1. OSMANLI TÜRKÇESİNDE OKUTUCU HARFLER
3.2. "ELİF OKUTUCUSU" VE "A" SESİ
3.3. "HE OKUTUCUSU" VE "E, A" SESLERİ
3.4. "VAV OKUTUCUSU" VE "O, Ö, U, Ü" SESLERİ
3.5. "YE OKUTUCUSU" VE "I, İ" SESLERİ

Bu ünitede

- elif, he, vav ve ye okutucularıyla ilgili okuma kurallarını,
- okutucu harflerin karşıladıkları seslerle okumayı

öğreneceksiniz.

Anahtar Kavramlar: okutucu harf, elif okutucusu, he okutucusu, vav okutucusu, ye okutucusu.

45

3. ÜNİTE

TÜRKÇE KELİMELERİN OKUNUŞU

"Vatanın kendi gövde ve ruhu Türkçedir."

YAHYA KEMAL BEYATLI

3.1. OSMANLI TÜRKÇESİNDE OKUTUCU HARFLER

- Kelime içindeki okutucu harfleri ünlü karşılıklarıyla okuma.
- Okutucu harflerin kendi sesleriyle okunabileceğini kavrama.

Osmanlı Türkçesinde ünlüler; elif (ا), he (ه), vav (و), ve ye (ى) harfleriyle gösterilir ve bunlara **okutucu harfler** denir.

3.2. "ELİF OKUTUCUSU" VE "A" SESİ

- Elif okutucusuyla ilgili okuma kurallarını kavrama.
- Elif okutucusuyla gösterilen sesleri okuma.

Elif (ا) okutucusu, kendinden önceki harfi "a" sesiyle okutur. Elif harfi üzerindeki med işareti (آ) elif harfini "a" sesiyle okutur. Ayrıca fiil kök veya gövdelerinin sonunda bulunan "a" sesi de elif okutucusuyla gösterilir.

3.3. "HE OKUTUCUSU" VE "E, A" SESLERİ

- He okutucusuyla ilgili okuma kurallarını kavrama.
- He okutucusuyla gösterilen sesleri okuma.

He harfi (ه-ـه) okutucu olduğunda kendinden sonraki harfe birleşmez. He okutucusu, önüne geldiği harfi "e" veya "a" seslerinden biriyle okutur. İsimlerin ve eklerin sonunda bulunan "a" sesleri genellikle he okutucusuyla gösterilir. Osmanlı Türkçesinde tek heceli kelimelerin ilk hecesinde ve kapalı hecelerde "e" sesi gösterilmez. Kelime başındaki "e" sesi ise ya elif (ا) veya hemzeli elifle (أ) gösterilir.

3.4. "VAV OKUTUCUSU" VE "O, Ö, U, Ü" SESLERİ

- Vav okutucusuyla ilgili okuma kurallarını kavrama.
- Vav okutucusuyla gösterilen sesleri okuma.

Vav (و) okutucusu, kendinden önceki harfi "o, ö, u, ü" seslerinden biriyle okutur. Kelime başındaki "o, ö, u, ü" sesleri ise (او) şeklinde gösterilir. (أو) veya (ئو) biçimindeki yazım, yalnızca "ö, ü" seslerini işaretlemek içindir. Ayrıca "o, u" seslerini "ö, ü" seslerinden ayırmak için ünsüzlerin kalınlık ve incelik özellikleri dikkate alınır.

3.5. "YE OKUTUCUSU" VE "I, İ" SESLERİ

- Ye okutucusuyla ilgili okuma kurallarını kavrama.
- Ye okutucusuyla gösterilen sesleri okuma.

Ye (ى) okutucusu, kendinden önceki harfi "ı" veya "i" sesiyle okutur. Kelime başındaki "ı, i" sesleri, elif ve ye ile (اى) gösterilir. Bazı kelimelerin ilk hecesindeki "e" sesi de ye okutucusu ile işaretlenir. Kimi eklerdeki "u, ü" sesleri ye ile gösterilirken kalıplaşmış bazı kelimelerde ise ye okutucusu kullanılmaz.

